
Dr hab. n. med. Rafał Moszyński

Poznań, 2023-07-01

Recenzja Rozprawy Doktorskiej mgr Krystyny Krygowskiej zatytułowanej:

„Wpływ edukacji kobiet ciężarnych w szkołach rodzenia w województwie podkarpackim na częstość występowania depresji poporodowej”

Problemy depresji poporodowej, jak również zaburzeń psychiatrycznych przed porodem takich jak lęk, obniżenie nastroju i również strach przed porodem i związanym z tym bólem jest obecnie bardzo powszechny. Autorka dysertacji podaje na podstawie dostępnej literatury, że depresja stanowi 4,3% wszystkich chorób wg WHO co obrazuje skalę tego problemu. Można by się zastanowić czy rozmiar tego problemu bezwzględnie rośnie czy potrafimy lepiej diagnozować i wykrywać takie stany. Na pewno istnieje również grupa pacjentek, u których nie diagnozujemy depresji i są to przypadki nierozpoznane mimo to, że choroba istnieje.

Bardzo istotne wydaje się poszukiwanie racjonalnych i potwierdzonych naukowo metod weryfikacji takich schorzeń. Nie zasadne jest na przykład ukończenie ciąży z powodu deklaracji pacjentki, że ciąża i poród ją psychicznie przerasta i że ma w związku z tym myśli samobójcze. W związku z powyższym temat i problematyka rozprawy doktorskiej jest w pełni uzasadniona i ważna. Co ciekawe częstość depresji poporodowej zawiera się w ramach 0,5% do 60,8% co świadczy, że metody diagnostyczne i precyzja rozpoznań jest niedoskonała. Podobna zależność jest w rozpoznawaniu przygnębienia (13-76%).

Rm

Przesłany do recenzji manuskrypt w twardych oprawkach, składa się ze 83 stron estetycznie i starannie przygotowanego manuskryptu. Zawiera 18 tabel.

W skróconej formie, pozwolę sobie poniżej poddać analizie treść recenzowanej dysertacji doktorskiej.

Bardzo dobrze i jasno Doktorantka przedstawiła tło zagadnienia, jak również hipotezę naukową – czy Szkoła Rodzenia może być rozwiązaniem problemów mentalnych.

Cele pracy są jasno przedstawione.

Materiał i Metody, zostały przedstawione logicznie i w sposób zrozumiały dla czytelnika na stronach: 30-33

Mam zastrzeżenie co oznacza w kryteriach włączenia – uczestniczenie lub nieuczestniczenie w zajęciach Szkoły Rodzenia – innych osób nie ma więc wszystkie są włączone.

Do analiz statystycznych wykorzystano znany i sprawdzony w badaniach naukowych program Statistica 13.3 oraz właściwe testy statystyczne. Użyto również kilku wartościowych i sprawdzonych skal pozwalających ocenić badane parametry.

Na stronie 43 doktorantka pisze, że pacjentki miały w skali EPDS więcej niż 10 punktów a w Tabeli 14 jest punkt odcięcia równy 12.

Bardzo ciekawą obserwacją jest to, że młode pacjentki w wyniku uczestniczenia w Szkole Rodzenia w mniejszym stopniu tłumią gniew. To bardzo ważna sytuacja z uwagi na to, że emanowanie uczuć jest zjawiskiem pozytywnym. Wydaje się, że tłumienie objawów emocjonalnych jest sytuacją nieprawidłową i powodującą wtórne nieprawidłowe objawy.

W skali Becka nie wykazano istotności statystycznej.

Być może warto byłoby przeanalizować również wpływ karmienia piersią na depresję poporodową.

Ciekawym spostrzeżeniem jest, że satysfakcja z życia związana jest z wyższym wykształceniem, lepszą sytuacją materialną i posiadaniem pracy, do tego wszystkiego dochodzą zajęcia w Szkole Rodzenia.

Dyskusja przeprowadzona na 12 stronach, stanowi bardzo ciekawą część pracy. Autorka w sposób merytoryczny i za razem bardzo interesujący omawia otrzymane wyniki własne, konfrontując je z wynikami innych autorów. W sposób bardzo przekonujący potrafi uzasadnić otrzymane wyniki Świadczy to o dużej dojrzałości naukowej Doktorantki. Uważam jednak, że niektóre fragmenty dyskusji są powtórzeniem wprowadzenia do

dysertacji we wstępie. Być może warto byłoby ją rozszerzyć o problemy związane jak wyżej wspomniano z karmieniem piersią, infekcją COVID, relacji z partnerem czy aktywnością seksualną.

Wnioski z niniejszej dysertacji przedstawione opisowo na stronie 59, są uzasadnione, wskazują jednoznacznie, że pomimo tego, że nie ma związku uczestnictwa w Szkole Rodzenia z poziomem depresji to mimo to trzeba wykazać większe zaangażowanie w diagnostykę i leczeniu tego problemu.

Spis piśmiennictwa, tabel i rycin, oraz skrótów i kwestionariuszy wykorzystanych znajdują się w pracy i są właściwie przedstawione.

Starannie przygotowana bibliografia zawiera 127 pozycji, ułożona jest według kolejności cytacji danej pracy w dysertacji.

Podsumowując, dysertacja mgr Krystyny Krygowskiej jest bardzo dobrym opracowaniem badanego tematu, wnoszącym do praktyki klinicznej nową wiedzę. Autorka dokonała niezwykle trudnego przedsięwzięcia, związanego z analizą często nierozpoznawanych zaburzeń psychicznych w ciąży i porożu.

Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki ich prezentację oraz nowatorski charakter części uzyskanych danych stwierdzam, że przedstawiona mi do recenzji Rozprawa Doktorska pt.: „Wpływ edukacji kobiet ciężarnych w szkołach rodzenia w województwie podkarpackim na częstość występowania depresji poporodowej” spełnia warunki przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. i wnoszę do Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego o dopuszczenie mgr Krystyny Krygowskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Recenzent ma także nadzieję na publikację wyników badań, jak i wykorzystania ich w praktyce klinicznej.

Z wyrazami szacunku

dr hab. n. med. RAFAŁ MOSZYŃSKI
SPECJALISTA
W POŁOŻNICTWIE I GINEKOLOGII,
GINEKOLOGII ONKOLOGICZNEJ
4178945
dr hab. n. med. Rafał Moszyński